

Afdeling Alphen aan den Rijn e.o.
Van Reedestraat 32
2406 TW Alphen aan den Rijn
www.fietsersbond.nl/alphenaandenrijn
alphenaandenrijn@fietsersbond.nl

Aan: College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Alphen aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn

Betreft: gevolgen plannen Lage Zijde voor fietsers

1 december 2011

Geacht college,

In de zomer van 2010 zijn leden van de Fietsersbond enkele keren langsgeweest in het Infocentrum Lage Zijde aan de Hooftstraat. We hadden een aantal vragen over de gevolgen voor de fietsers van de plannen voor de Lage Zijde. Op dat moment was er echter nog veel onzeker, dus in de email die we vervolgens kregen werd nog het een en ander open gehouden.

Afgelopen zomer lazen we in de kranten dat er inmiddels concrete plannen bestaan voor de parkeervoorzieningen voor auto's aan de vernieuwde Lage Zijde, en we vroegen ons af of er nu ook meer bekend is over de gevolgen voor de fietsers.

Daarom hebben we op 26 augustus 2011, dit keer per email, een aantal vragen voorgelegd aan het projectbureau Stadshart. Ondanks herhaalde toezeggingen van een medewerker van het projectbureau, hebben we daar tot op heden geen reactie op mogen ontvangen. Wij richten ons daarom nu tot u.

Inmiddels is het Ambitiedocument Openbare Ruimte Stadshart Lage Zijde verschenen. Aan de ene kant treffen we daarin gedeeltelijke antwoorden op onze vragen aan, aan de andere kant stellen de daarin geformuleerde ambities ons niet gerust. Onze ongerustheid concentreert zich op de volgende vijf punten:

1. Op blz. 34-37 van het document lezen we dat het de bedoeling is om het shared-space principe door te trekken van de Hoge Zijde naar de 'stadsas' aan de Lage Zijde, tussen de Alphense brug en de Toussaintstraat. De fietsenrekken aan de noordzijde van de straat zouden verdwijnen (zie ook blz. 73 van het document). Dit vinden wij een zeer slecht plan.

De afgelopen jaren hebben wij bij meerdere gelegenheden onze bezwaren geuit tegen de shared-space inrichting aan de Hoge Zijde, omdat die daar voor chaotische taferelen zorgt: fietsers snijden bochten af, voetgangers steken zonder uitkijken de straat over en bussen moeten zich tussen dit alles door zien te manoeuvreren.

Het genoemde voordeel van shared space, dat de onoverzichtelijkheid van de situatie de weggebruikers dwingt hun snelheid te verlagen, weegt niet op tegen de gevolgen: ongelukken, bijna-ongelukken, voortdurende onrust, en zelfs mijding van het stadshart. Voorstanders van shared space vergeten wel eens dat bijvoorbeeld ouderen, kleine kinderen en mensen met een beperking bij snelheden beneden de tien kilometer per uur moeilijk overeind kunnen blijven op de fiets, en dat sommige mensen moeite hebben met de veelheid van indrukken waar men snel op moet inspelen.

De huidige inrichting van de 'stadsas' aan de Lage Zijde, met muurtjes aan weerszijden van de middenbaan en daarachter fietsenrekken, is wat ons betreft veel beter. De muurtjes en

fietsenrekken vormen een weliswaar niet-verplichte, maar wel heel natuurlijke scheiding tussen voetgangers aan de buitenkanten en fietsers en bussen in het midden van de weg. De muurtjes zijn bovendien bijzonder geschikt voor het winkelend publiek om even op uit te rusten, een ijsje te eten, van de zon te genieten, etc.

2. Op blz. 73 van het Ambitiedocument wordt aangegeven waar er hoeveel fietsparkeerplekken aan de nieuwe Lage Zijde zijn gedacht. Wij hebben ernstige bedenkingen bij de concentratie van plekken in drie overdekte stallingen. Daar staat namelijk een afname van het aantal verspreide plekken in de rest van het gebied tegenover.

In het bijzonder zien we 0 (nul) plekken aan de oostzijde van de Aarhof. Daar bevindt zich nu een belangrijke ingang van de Aarhof, en daar worden nu ook zeer veel fietsen gestald, zowel in de bewaakte stalling als daarbuiten. Ook als deze ingang zou verdwijnen (het ambitiedocument is daar niet geheel eenduidig over), zou het gewenst zijn dat fietsers ook aan deze zijde van de Aarhof hun rijwiel in een rek kunnen stallen.

Een belangrijk voordeel van de fiets ten opzichte van andere vormen van vervoer is dat je op de fiets vlak bij je bestemming kunt komen. Wanneer dat voordeel verdwijnt, doordat je als fietser je rijwiel slechts netjes kunt stallen op een klein aantal locaties, kan het resultaat zijn dat er minder mensen op de fiets naar het stadshart komen. Dit zou strijdig zijn met de ambitie van de gemeente om het fietsen in de stad te bevorderen.

Een ander mogelijk gevolg kan zijn dat men zijn fiets midden op straat of op een trottoir parkeert. De situatie aan het Rijnplein vormt hiervan een illustratie. Hier zou een dynamisch fietsparkeerbeleid worden gehanteerd, wat inhoudt dat er op straat rekken bij komen als blijkt dat er een tekort aan rekken is. Daar zien we in de praktijk nog weinig van, terwijl er al jaren te weinig plekken zijn rond het Rijnplein, in het bijzonder tussen de McDonald's en de Mediamarkt. Dit 'wild parkeren' kan overlast geven voor voetgangers.

3. Ook de verdeling van fietsparkeerplekken over de twee fietsenstallingen op de hoeken van het Thorbeckegebouw bevreemdt ons. Er zijn 400 plekken gedacht op de noordwestelijke hoek (de kant van het Thorbeckeplein) en 150 plekken op de zuidoostelijke hoek (de kant van de Aarhof). Momenteel worden er echter meer fietsen gezet aan de kant van de Aarhof dan aan de kant van het Thorbeckeplein. Weliswaar is het de bedoeling dat het Thorbeckeplein wordt opgewaarderd, maar het is de vraag of dat zo'n groot verschil zal rechtvaardigen. Temeer, omdat er dus geen fietsparkeerplekken ten oosten van de Aarhof zijn gepland.
4. Op blz. 25 en 75 van het Ambitiedocument wordt het 'nietje' genoemd als voorziening om de fiets op straat aan te parkeren. Deze voorziening heeft geen FietsParKeur, en fietsen blijven vaak ook niet netjes tegen een 'nietje' aan staan: ze rollen een stukje naar voren of naar achteren, zodat een rommelige aanblik en mogelijk schade aan de fiets ontstaat. Wij pleiten daarom voor een ander type fietsenrek, mét FietsParKeur en aanbindmogelijkheid.
5. Op blz. 25 en 26 wordt een lijngoot genoemd en getoond als herkenbaar inrichtingselement voor het afvoeren van regenwater. Voor fietsers is zo'n goot bijzonder hinderlijk, omdat je er, zeker als het nat is, gemakkelijk op onderuit kunt gaan. Wat ons betreft wordt deze op doorgaande fietsroutes zoals de 'stadsas' niet gebruikt.

Naast deze vijf punten van zorg naar aanleiding van het Ambitiedocument Openbare Ruimte Stadshart Lage Zijde, hebben we nog een aantal andere zorgen, vragen en opmerkingen:

6. Komt er in de nieuwe situatie ook een bewaakte fietsenstalling aan de Lage Zijde? Zo ja, op welke locatie (gunstig voor de bezoekers)? De huidige locatie (aan De Vest, 'halverwege' de Aarhof) is ideaal.
7. Komen de drie grotere fietsenstallingen op maaiveld of onder de grond? Onder de grond is minder aantrekkelijk. En waar komen er in- en uitgangen? Aan de kant van de Aarhof lijkt

het gunstigst. Maar het is ook belangrijk dat de ingang makkelijk bereikbaar en duidelijk herkenbaar is, ofwel dat die direct aan een aanfietsroute ligt.

Wat deze puntjes betreft, is de bewaakte fietsenstalling aan de Hoge Zijde een voorbeeld van hoe het niet moet. Die wordt dan ook te weinig gebruikt.

8. Worden de inrit en uitrit van parkeerdek en expeditiehof van de Aarhof niet hinderlijk of zelfs gevaarlijk voor passerende fietsers? En wordt voorkomen dat halterende bussen de rijbaan van het overige verkeer blokkeren?
9. Blijft de Lage Zijde ook tijdens de werkzaamheden goed bereikbaar voor fietsers? We hebben namelijk minder goede ervaringen met lange en langdurige omleidingen tijdens werkzaamheden.

Zoals u ziet, hebben we heel wat vragen. We willen dan ook van de gelegenheid gebruik maken om u te laten weten dat we graag structureel betrokken worden bij de verdere uitwerking van de plannen. In de laatste editie van Blad.Zijde (die van maart 2011) lezen we dat er met belanghebbenden in Alphen afstemming plaatsvindt in het Stadshartoverleg. Daar zouden wij graag aan deelnemen. De inbreng van de Fietsersbond kan ertoe bijdragen dat de Lage Zijde ook in de toekomst aantrekkelijk blijft voor fietsers.

Met vriendelijke groet, namens de afdeling Alphen aan den Rijn e.o. van de Fietsersbond,

R. van Vliet